

**Protokoll fra møte i Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern) i VKM
mandag 24. januar 2005 klokken 0900-1300**

Deltakere:

Fra Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern):

Wenche Farstad (møteleder), Knut E. Bøe, Bjarne O. Braastad, Kåre Fossum, Brit Hjeltnes, Tore Håstein, Jon-Erik Juell, Rune Waagbø

Fra Mattilsynet:

Inger Helen Stenevik, observatør (tilstede ved behandling av sak 4/05)

Spesielt inviterte gjester:

Lauritz S. Sømme, Universitetet i Oslo og Jan L. Lyche, Norges veterinærhøgskole (tilstede under behandling av sak 4/05; risikovurdering av dyr på fosterstadiets evne til å kunne oppleve ubehag, smerte og stress og risikovurdering av virvelløse dyrs evne til å sanse og oppleve ubehag, smerte, stress).

Fra sekretariatet til VKM:

Ingfrid Slaatto Næss (Ref.)

Forkortelser benyttet i protokollen:

FG8: Faggruppe dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern)

HK: Hovedkomité

MT: Mattilsynet

RV: Risikovurdering

VKM: Vitenskapskomiteen for mattrygghet

Forklaring til nummerering av dokumentene: ÅÅ/xNN-d

ÅÅ er tosifret årstall

x er nr. på faggruppen saken kommer fra (1-8, eller 0 for hovedkomiteen)

NN er fortløpende nummerering fra 1-99

d er nr på dokument i saker hvor det finnes flere enn ett dokument

Når en sak behandles i flere grupper følger samme saksnummer dokumentet, dvs saksnummeret kommer fra den gruppen der saken først blir behandlet.

Sak 1/05: Velkommen, forfall og habilitet

Leder for faggruppen, Wenche Farstad, ønsket velkommen til møtet i faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyreverv). Ingen meldte seg inhabile for behandling av aktuelle saker på dagsorden.

Sak 2/05: Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer.

Sak 3/05: Saker fra møte i Hovedkomiteen

Ingen nye saker fra Hovedkomiteen var satt opp på agendaen.

Sak 4/05: Saker som skal behandles på møtet***Villtorsk***

Innfanging og hold av villtorsk - suppleringspørsmål fra Mattilsynet og ønske om presisering av enkelte forhold i vurderingen gitt av VKM 1. januar 2005 (saksnummer 04/801).

Tilleggsspørsmålene ble diskutert i faggruppen, og det ble enighet i gruppen om å slutte seg til foreløpige svar fra faggrupeleder til Mattilsynet gitt i e-postkorrespondanse av 4. januar 2005. Sekretariatet formulerer svarene fra FG8 som et vedlegg til risikovurderingen vedrørende innfanging og hold av villtorsk.

Dyr på fosterstadiet

Risikovurdering av dyr på fosterstadiets evne til å kunne oppleve ubehag, smerte og stress (saksnummer 04/802).

I forbindelse med utarbeidelse av ny dyrevervlov, ønsker Mattilsynet å få vurdert dyr på fosterstadiets evne til å kunne føle noen former for ubehag, smerte og stress under menneskelig håndtering av morddyret. Oppdraget fra Mattilsynet innebærer også en beskrivelse av postnatale fysiologiske og etologiske effekter på avkommene etter stressede dyremødre. Norges veterinærhøgskole påtok seg, med Norges landbrukshøgskole som delleverandør av oppdraget, å utrede de ulike problemstillingene i tilknytning til denne risikovurderingen. Utredningen var ferdigstilt i forkant av møtet. Jan L. Lyche fra Norges veterinærhøgskole redegjorde for konklusjonene i utredningen, og Bjarne O. Braastad fra faggruppen supplerte med beskrivelse vedrørende konsekvenser av prenatalt stress hos fosteret. Det ble satt av tid til spørsmål og diskusjon av de ulike problemstillingene beskrevet i rapporten. Det ble besluttet at faggrupeleder og sekretariatet, på bakgrunn av diskusjonen, utarbeider et forslag til vurdering og sender på høring til gruppens medlemmer. Mattilsynet ønsker vurderingen ferdigstilt 1. februar 2005.

Virvelløse dyr

Risikovurdering av virvelløse dyrs evne til å sanse og oppleve ubehag, smerte, stress (saksnummer 04/803).

I forbindelse med utarbeidelse av ny dyrevervlov, ønsker Mattilsynet å få vurdert utvalgte arter blant virvelløse dyr med tanke på hvorvidt de har evne til å sanse og oppleve ubehag, smerte og stress. En tilsvarende vurdering ble også ønsket for noen arter som allerede er omfattet av gjeldende dyrevervlov. Universitetet for miljø- og biovitenskap (tidl. Norges landbrukshøgskole) påtok seg prosjektansvaret med å utrede de ulike problemstillingene i

tilknytning til denne utredningen. Lauritz S. Sømme fra Universitetet i Oslo, som har skrevet rapporten, redegjorde for konklusjonene i utredningen. Det ble satt av tid til spørsmål og diskusjon av de ulike problemstillingene beskrevet i rapporten, og det ble besluttet at faggruppeleder og prosjektleder, i samarbeid med sekretariatet, lager et utkast til vurdering som sendes på høring til gruppens medlemmer. Mattilsynet ønsker vurderingen ferdigstilt 1. februar 2005.

Pelsdyrfôr

Risikovurdering av dødfiskensilasje og fiskeavskjær til bruk i pelsdyrfôr (tidligere saksnummer 04/806).

Denne saken er flyttet til Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr (FG6). Det ble oppnevnt to kontaktpersoner fra FG8 for å bistå FG6 med denne risikovurderingen. (Saken har fått nytt dokumentnummer i FG6, 05-604).

Status for øvrige saker i faggruppen

Avlivning av fisk utenfor slakteri

Risikovurdering vedrørende bedøving og avlivning av store mengder fisk utenfor slakteri (saksnummer 04/804).

Som en oppfølging av dyrevelferdsmeldingen ønsker Mattilsynet en dyrevernsmessig risikovurdering av de bedøvnings- og avlivningsmetoder som brukes eller som kan tenkes brukt ved avlivning av oppdrettsfisk i store mengder utenfor slakteri, herunder bruk av legemidler, slag, elektrisk bedøving, levende nedkjøling, gass, salt, salmiakk og andre kjemikalier. ILAB har påtatt seg å utrede de ulike problemstillingene i tilknytning til denne risikovurderingen, og rapporten skal foreligge i sekretariatet 1. mars 2005.

Frist for tilbakemelding til Mattilsynet er 1. april 2005. Saken vil bli behandlet på faggruppens møte den 7. mars 2005.

Sak 5/05: Oppfølging av saker fra forrige møte i faggruppen

Interne arbeidsformer for FG8 i forbindelse med risikovurderinger ble diskutert. Det ble etterlyst maler og metodikk for risikovurderinger innen dyrehelse og dyrevelferd.

Sekretariatet informerte om at det arbeides med maler for risikovurderinger (se sak 9/04).

Videre ble det minnet om kurset i risikovurderinger for hele VKM som skal arrangeres i løpet av våren 2005.

Sak 6/05: Orientering fra ad-hoc grupper/undergrupper eller lignende

Ingen saker er satt ut til ad-hoc grupper eller andre undergrupper.

Sak 7/05: Saker til hovedkomiteen

Ingen saker fra faggruppen er meldt inn til hovedkomiteen.

Sak 8/05: Møter o.a. av felles interesse

Bjarne O. Braastad og Jon-Erik Juell orienterte kort om høringsmøtet om forskningsbehov innen dyrevelferd som ble avholdt på Gardermoen 18. januar 2005. Den endelige rapporten skal være ferdig 4. februar, og vil bli lagt ut på Forskningsrådets nettsider.

Knut E. Bøe orienterte kort om husdyrforsøksmøtet som i år skal avholdes i Sarpsborg 7.-8. februar 2005.

Sak 9/05: Nytt fra sekretariatet

Faggruppeleder orienterte kort om møtet mellom VKM og sekretariatet 14.01.05 der diskusjon av prinsipper og rutiner for samarbeid mellom komiteen og sekretariatet ble diskutert. Referat skal sendes ut til alle medlemmene av VKM når dette foreligger.

Det arbeides i sekretariatet med felles maler for risikovurderinger. Når forslag til maler er utarbeidet, skal malene behandles på neste møte i Hovedkomiteen.

Det er ønskelig at alle komiteens medlemmer fyller ut CV som blir tilgjengelig under de enkelte faggruppens områder på nettsidene til VKM. Eksempler på CV-maler fra EFSA ble utdelt. Det skal lages en modifisert CV-mal i norsk versjon i sekretariatet som legges ut elektronisk tilgjengelig for hele komiteen.

Det ble dessverre ikke tid til å gjennomgå sakene som omhandlet status for suppleringsrunder for VKM og status for samarbeid med Mattilsynet/FoU-miljøene. Disse sakene overføres til neste møte.

Sak 10/05: Eventuelt

Funksjonstid for nestleder ble kort diskutert. Knut E. Bøe ble valgt som nestleder ut komiteens virketid (1. april 2007).

Det ble spesifisert et behov for kontaktpersoner for risikovurderinger. Disse skal oppnevnes fra gang til gang.

Telefon- og adresselister for faggruppen ble oppdatert.

Sak 11/05: Nye møtedatoer

Neste møtedato i Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern) er:

- Mandag 7. mars 2005 klokken 10.00-14.00, Oslo